

Van christelijk naar universeel

Het is duidelijk dat de graad van S.Pr.v.h.Roze-kruis van oorsprong een christelijke graad is. Gedurende de vorige eeuw heeft het ritueel echter een aantal ingrijpende wijzigingen ondergaan, waardoor het werd ontkerstend en in weerwil van het gebruik van oorspronkelijk christelijke symbo-

len een universeel karakter kreeg; waardoor het ook voor niet-christenen volledig aanvaardbaar is geworden. Enige artikelen, geschreven door belijdende joodse Broeders, en één van de hand van een Broeder die tot de islam is overgegaan, getuigen daarvan in ons ordeorgaan *Het Rozekruis*.

►► *U kent nu de vraag: "bent u bereid het kruis te aanvaarden?", die aan de kandidaat wordt gesteld, de opdracht die hij moet aanvaarden en de mogelijke verrijking van zijn leven die hem wordt geboden door deelnemen aan onze "Liefdegraad". Dit is het perspectief waarin wij de initiatie tot Soeverein Prins van het Rozekruis voor u mogen, kunnen en willen plaatsen.*

Democratische organisatievorm

De oprichting van onze Orde vond plaats op 15 oktober 1803. De Orde bestaat momenteel uit zesendertig plaatselijke, resp. regionale, afdelingen in Nederland, twee in Suriname en twee op de Nederlandse Antillen. Die afdelingen dragen de naam 'Kapittel'. De besturen van de Kapittels worden op democratische wijze gekozen door de leden. Het totale ledental bedraagt thans ca. 1.700. Afgevaardigden van de Kapittels kiezen op de Algemene Vergadering van onze Orde, genaamd het Hoofdkapittel der Hoge Graden, de leden van het Opperbestuur. Het Opperbestuur beheert de ritualen en regalia, verstrekt de Constitutiebrieven, publiceert ons ordetijdschrift *Het Rozekruis*, vertegenwoordigt de Orde naar buiten, organiseert de jaarlijkse Algemene Vergadering en - indien gewenst - in overleg met de Kapittels, een zogeheten Leidersconvent, waar Opperbestuur en vertegenwoordigers van de Kapittels elkaar informeel kunnen ontmoeten voor onderling overleg.

Het hoogste gezagsorgaan van de Orde wordt gevormd door het Hoofdkapittel der Hoge Graden.



Belangstelling vanuit het buitenland

Hoewel - of juist omdat - onze Orde een typisch Nederlandse obediëntie is, bestaat in het buitenland belangstelling voor onze werkwijze en ritualistiek; met name is een aantal Duitse en Belgische Broeders lid van onze Kapittels.

Onze Kapittels zijn gevestigd te: Alkmaar, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bilthoven,

Breda, Bussum, Delft, Deventer, Dordrecht, Eindhoven, Enschede, 's-Gravenhage, Groningen, Haarlem, Hilversum, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Oranjestad, Paramaribo, Rotterdam, Terneuzen, Utrecht, Wageningen, Willemstad en Zaandam

Voorwaarden voor het lidmaatschap

Elke Vrijmetselaar die één jaar of langer in het bezit is van de Meestergraad en een toegewijd lid van zijn Loge is, kan zich aanmelden voor het verkrijgen van het lidmaatschap van de Orde der Hoge Graden. Bij zijn eventuele inwijding zullen twee beloften van hem worden gevraagd. Hij zal de hierboven besproken vraag inzake zijn bereidheid tot het aanvaarden van een 'kruis' moeten kunnen beamen, én hem zal worden gevraagd zijn belofte, gedaan in de Symbolieke Graden, gestand te doen en het belang van die graden te zullen blijven bevorderen.

Bijeenkomsten en financiële verplichtingen

De meeste Kapittels komen vijf- tot zesmaal per jaar bijeen: voor één of twee inwijdingen, op te leveren bouwstukken en bespreking van huishoudelijke zaken. Visiteren is mogelijk. De jaarlijkse bijdrage voor het lidmaatschap varieert van ca. € 40,- tot € 60,- incl. de afdracht aan het Opperbestuur en het abonnement op *Het Rozekruis*. De meeste Kapittels vragen bij toetreden een entreegeld.

Copyright 2009

Hoofdkapittel der Hoge Graden

Laan van Rijnwijk 1 B-5, 3709 JL Zeist
www.hoofdkapittelderhogegraden.nl

Informatiebrochure

Orde van Vrijmetselaren onder het

Hoofdkapittel

der

Hoge Graden

in Nederland

...het oudste en meest betreden
'vervolgpad' binnen de Nederlandse Vrijmetselarij

Waarde Broeder Meester-vrijmetselaar,

Het is U waarschijnlijk bekend dat binnen het kader van de Nederlandse Vrijmetselarij een aantal rituele 'vervolgpaden' bestaan die aansluiten op de weg die in de Orde van Vrijmetselaren onder het Grootosten der Nederlanden (kortweg Orde der Symbolieke Graden genoemd) leidt tot ons Leerling-, Gezel- en Meesterschap. Die 'vervolgpaden' zijn voor een belangrijk deel al in de 18de eeuw in Frankrijk ontstaan en bouwen o.a. voort op de Hiram-mythe. Ze houden zich hoofdzakelijk bezig met het trachten antwoorden te geven op de vele vragen die de mythe in het Meesterritueel onbeantwoord bij ons achterlaat. Een aantal van de, op die vragen ontwikkelde, rituelen heeft zich in de vorm van diverse - op verschillende wijze opgebouwde -

groeperingen (Rites) vanuit Frankrijk over de toen bekende maçonnieke wereld verspreid. Eén daarvan is de zogenoemde 'Rite Moderne'. Een stelsel dat in 1754 door het Grand Orient de France werd ingevoerd. Ruim vijftig jaar later, in 1803, kreeg die 'Rite Moderne' (ook wel 'Rite Français' genoemd) vaste voet in de Bataafse republiek.

Dit stelsel van inwijdingen bestaat nog steeds en wordt, nu al meer dan tweehonderd jaar, beheerd en beoefend door de Orde van Vrijmetselaren onder het Hoofdkapittel der Hoge Graden in Nederland (kortweg: Orde der Hoge Graden). Het is het oudste en in ledental grootste 'vervolgpad' binnen de Nederlandse Vrijmetselarij.

Wat houdt die 'Rite Moderne' in?

Ze bestaat uit een stelsel van inwijdingen, met als basis dezelfde drie graden van Leerling, Gezel en Meester waarover, vanaf den beginne, in ons land de Symbolieke Graden de jurisdictie voeren. In die drie graden wordt derhalve niet gearbeid door de Hoge Graden. De daarop volgende drie graden sluiten aan op de Meestergraad en worden bekroond door de zevende, de hoogste graad. Omdat de motieven die verwerkt werden in de ritualistiek van de drie tussenliggende graden hun grond vinden in mythen die verband houden met de dood van Hiram Abif, het hervinden van het Verloren Woord en de na de terugkeer van de verbannen joden uit Babylonië aangevangen bouw van een nieuwe tempel, worden ze wel de Historische Tussengraden genoemd. In deze tussengraden vinden geen initiaties plaats; ze worden bij communicatie verleend, als studiemateriaal gebruikt en nu en dan door een studiegroep opgevoerd.

De inwijding tot Soeverein Prins van het Roze kruis

De opnemering tot lid van de Orde der Hoge Graden vindt plaats tijdens de inwijding die voert tot de graad van Soeverein Prins van het Roze kruis; de zevende en laatste graad van de 'Rite Moderne', ook wel de *Liefdegraad* genoemd.

Onder de symbolen die ons in dit ritueel worden aangereikt, neemt het Kruis een dominante plaats in. Ongetwijfeld zullen er onder ons zijn die dat kruissymbool - haast als vanzelfsprekend - zullen associëren met de figuur van Jezus van Nazareth; maar er is méér. We moeten ons wel realiseren dat het Kruis, als symbool, niet alleen maar een christelijke lading heeft. In onze belevingswereld en in ons huidige taalgebruik komen we het woord 'kruis' veelvuldig tegen, met van die christelijke associatie afgeleide profane duidingen. We noemen er een paar: 'elk huisje heeft zijn kruisje', 'een kruis zijn voor een ander' maar ook... 'het kruis van een ander helpen dragen'. Het is deze laatste duiding die de essentie van onze graad in zich draagt.

Bereid zijn een deel van de last te dragen van het kruis dat een medemens te dragen kreeg; is dat te veel gevraagd van een Broeder Meester-vrijmetselaar?

Mensen om ons heen; mensen van deze tijd zijn ons daarin voorgegaan. We kunnen daarbij denken aan grote figuren als Albert Schweitzer, Martin Luther King, Moeder Teresa, Nelson Mandela e.a.; die, met de inzet van hun hele persoonlijkheid, al hun capaciteiten en middelen, hebben gegeven en geleden om het leven van anderen te kunnen verbeteren.

Zij hebben zich bereid getoond een - veelal groot - persoonlijk offer te brengen.

Om onze en uw bereidheid daartoe te peilen, werd en wordt aan het begin van de inwijding tot S.Pr.v.h.Roze kruis de vraag gesteld: "Bent u bereid het kruis te aanvaarden?" Bent u bereid een persoonlijk offer te brengen; een stukje van uw tijd vrij te maken om een ander te helpen, een deel van uw capaciteiten ter beschikking te stellen, afstand te doen van iets liefs, ter wille van een medemens die juist dat nodig heeft waarvan u (misschien wel met wat pijn) best iets kunt missen...?

Als we daar "ja" op kunnen antwoorden en voor de rest van ons leven willen trachten die bereidheid in daden om te zetten, wel, dan wordt het ons misschien gegeven eens een roos aan dat door onszelf opgenomen kruis te zien ontbloeien. Een



De Rode Tempel van het Kapittel 'L'Union Provinciale', dat in Groningen is gevestigd.

roos, als symbolisch blijk van onuitgesproken dankbaarheid, wederzijds gegroeide genegenheid, en misschien ook als reflex op eigen innerlijke vreugde en dankbaarheid over een vrijwillig aanvaarde taak. Anders gezegd: die symbolische roos kan daar en dan ontbloeien, als de door ons aangeboden eigen talenten de behoeften van anderen kruisen en ze helpen verlichten. Dan mogen we onszelf een Soevereine Prins van het Roze kruis weten; dan dragen we die, wel wat weids klinkende, titel toch met ere. *Soeverein*, omdat we - als vrij man van goede naam - vrijwillig de beslissing hebben genomen dat kruis te helpen dragen; *Prins*, omdat we de verrichte arbeid hebben verricht als aankomend beoefenaar van wat wij de Koninklijke Kunst noemen.



Pelikaan



en Phoenix

Nog meer symbolen

Langs de weg die wij moeten gaan om onze bereidheid te kunnen omzetten in daadkracht, treffen we drie bakens aan die ons pad helpen verlichten. Het zijn de oude vertrouwde Kleine Lichten, die in deze graad voor ons andere namen en nieuwe inhouden krijgen. Wijsheid transmuert tot Geloof, Kracht wordt tot Hoop en Schoonheid licht op als Liefde.

En dan, aan het einde van de reizen die we maken, vinden we een Nieuw Woord, waarmee - net als bij het Kruis - niet alleen een nieuw-testamentische associatie wordt opgeroepen, maar ons tevens twee andere waardevolle betekenissen van dat letterwoord worden meegegeven.

Op het Tableau van deze graad treffen we ook nog twee andere symbolen aan, die ons tot voorbeeld, inspiratie en steun willen zijn. Het betreft hier de - aan de klassieke mythologie ontleende - vogels Pelikaan en Phoenix die aan de voet van het Kruis staan afgebeeld.

De Pelikaan, waarover in de volksmond werd verteld dat ze - in tijden van nood - haar jongen voedt met haar eigen bloed, als zinnebeeld van

offerbereidheid; en de Fenicische vogel, die al in de oude Egyptische cultuur het symbool was van het zich door de dood vernieuwende leven. Het tot leven kunnen komen na verbranding door heilig vuur. Niet alleen een vogelmythe, maar ook een beleving voor de mens die bereid is zich kwetsbaar op te stellen en nieuwe uitdagingen durft aan te gaan, om daaruit op zijn beurt als herboren te voorschijn te mogen komen. Aan het slot van onze rituele bijeenkomsten vierten we een 'Liefdemaal', waarbij we het niet voor allen genoegzaam aanwezige brood delen, de Eerwaarde Meester aan een bokaal met rode wijn nipt (als verwijzing naar het deelgenootschap in ultieme liefde) en ons vervolgens naar huis zendt "...met de roos in het hart!". Een prachtig besluit.

